ՄԵՂՈՒ 2022

9-10

3 միավոր գնահատվող առաջադրանքներ

1. Ժողովրդական հանելուկ

Այն ի՞նչն է, ի՞նչը.
Անգք ունի գլխում,
Անգքեր է անում:

Ա) ասեղը
Բ) աչքը
Գ) ականջը
Դ) լեզուն
Ե) հագուստը

2. Պատասխանի տարբերակներից որ՞ում ջուր չկա:

Ա) գետաբերան
Բ) գետամեջ
Գ) բանագետ
Դ) Մեղրագետ
Ե) գետահուն

3. Ո՞ր միևնույն բառը կտեղադրվի գծերի փոխարեն, և կստացվեն իմաստալից ու ճիշտ միտք արտահայտող նախադասություններ:

________ *ժայռի նման կանգնած էր սահմանին:*
________ *գետի ափին է Խաբարովսկ քաղաքը:*
________ *աստծո կերպարը զգալի տեղ է գրավել քանդակագործության մեջ:*

Ա) կարծր
Բ) պինդ
Գ) ամուր
Դ) բարձր
Ե) կանաչ

4. Երկու բառով դրան ասում ենք «մինչև առավոտ»: Իսկ մեկ բառով ի՞նչ է այն կոչվում:

Ա) այգ
Բ) ցայգ
Գ) երեկ
Դ) ցերեկ
Ե) երեկո

«Այբ»-ի համաձայնությամբ

5. ***Թափել-թափթփել-թափթփուկ*** բառաշարքը կազմված է որոշակի օրինաչափությամբ: Պատասխանի տարբերակներից ո՞րն է ենթարկվում այդ նույն օրինաչափությանը:

Ա) շահել
Բ) տանել
Գ) լարել
Դ) վանել
Ե) քաշել

6. ***«Հործանուտ, եղեգնուտ, կաղնուտ, մկանուտ, եղննուտ»*** բառերից չորսը նույն «ընտանիքից» են: Ո՞ր բառն է «խորթ»:

Ա) հործանուտ
Բ) եղեգնուտ
Գ) կաղնուտ
Դ) մկանուտ
Ե) եղննուտ

7. Ո՞ր տարբերակում է գծիկը պակասում:

Ա) Նա իր գաղտնիքը չասաց ոչ ոքի:
Բ) Տուն վերադառնալիս չհանդիպեց ընկերներից ոչ ոքի:
Գ) Շախմատի խաղը մրցակիցների միջև ավարտվեց ոչ ոքի:
Դ) Ոչ ոքի խորհուրդը հաշվի չի առել երնի:
Ե) Ոչ ոքի մասին չար խոսքեր չի ասի:

8. Պատասխանի տարբերակները, բացի մեկից, իրենց ընկերներին հնարամտորեն թաքցրել են բերված հատվածում: Տարբերակներից որի՞ ընկերը չկարողացավ թաքնվել:

Քամին սարերից
Առաջին ձյունի
Փոշին է բերում
Եվ շաղ է տալիս
Բոբիկ ոտներիս
Ու փշաքաղված
Մազերիս վրա:

Ա) սամում
Բ) մղեղ
Գ) բոկոտն
Դ) գես
Ե) մախաղ

9. Եթե «***մանուշակահոտ»*** բառից հանենք «***վաղ»*** բառի հականիշը, «***անիվ»*** և «***բույր*** » բառերի հոմանիշները և մնացած տառերին ավելացնենք տառախմբերից մեկը, ապա կստանանք ուտելիք: Ո՞ր տարբերակի տառախումբն է ավելանում:

Ա) յա
Բ) ուկ
Գ) նա
Դ) րուք
Ե) կիկ

10. Ո՞ր բառն է որոշակի օրինաչափությամբ թաքնվել բառաշարքում:

Եղնիկ, արևելք, իրական, պարզել, վերնաշապիկ, ավազան, գործարք

Ա) գերազանց
Բ) երազանք
Գ) հասարակ
Դ) ղեկավար
Ե) կերաման

4 միավոր գնահատվող առաջադրանքներ

11. Քանի՞ սխալ է արել Բուրատինոն:

Շնորհ, խորհին, խորհուրդ, արհամարանք, ճանապարհ, ոչխարհ, աշխարհամաս, ապաշխարհանք

Ա) 2
Բ) 3
Գ) 4
Դ) 5
Ե) 6

12. Սամվելը «***սավառնակ»*** բառը բաժանեց տառերի: Այդ տառերից նա երկու բառ կազմեց այնպես, որ չօգտագործված ոչ մի տառ չմնաց: Որո՞նք են այդ բառերը:

Ա) սավան + կավ
Բ) կավ + առվակ
Գ) նավակ + ռասա
Դ) առակ + ավան
Ե) վնաս + առակ

Վերարտադրումը միայն «Այբ»-ի համաձայնությամբ

13. Ի՞նչ բառ կստացվի, եթե ուղտերի խմբին միանա «***հ***» տառը։

Ա) վահանակ
Բ) քնարահավ
Գ) կավահանք
Դ) հավաքական
Ե) հնարանք

14. Ի՞նչ է թաքցրել մեղվիկը։

Գազանի բերան + կացին + ***= շնորհակալ***

Ա) տյուն
Բ) նու
Գ) ցռ
Դ) ռա
Ե) մեն

15. Տարբերակների բառերից մեկում մի չարաճճի տառ փոխում է իր տեղը՝ փոխելով բառն ու բառիմաստը։ Ո՞ր տարբերակի բառն է դա։

Ա) շաղակրատ
Բ) ծիածանաքար
Գ) չքանալ
Դ) ծայրամաս
Ե) շամանդաղ

16. Ի՞նչ է թաքցրել մեղվիկը։

տռլմա + պարեկ =

Ա) ամենակատար
Բ) լապտերակալ
Գ) ամրակապել
Դ) կարոտամիտ
Ե) պատկերամոլ

միայն «Այբ»-ի համաձայնությամբ

17. Ի՞նչ նախադասություն է գաղտնագրվել նկարելուկով։

Ա) Արա՛, արի կտրի՛ր։
Բ) Արի՛, արի կարի՛ր։
Գ) Արի՛, կտրի՛ձ, արի՛։
Դ) Արի կա՛թ խմիր։
Ե) Կարո՛, արի՛, արի՛։

18. Քանի՞ հոմանիշ բառազույգ կա Եղիշե Չարենցի այս տողերում։

> ***Քնել է քամին։***
> ***Ու ծառերը մունջ***
> ***Նիրհել են մուժում։***
> ***Իսկ կրակը դեռ***
> ***Վառվում է անխոնջ***
> ***Ներսը - մշուշում։***

Ա) ոչ մի
Բ) մեկ
Գ) երկու
Դ) երեք
Ե) չորս

19. «Հայոց լեզվի հանգաբառարանում» բառերը դասավորված են հետադարձ այբբենական կարգով, այսինքն՝ սկզբում այն բառերն են, որոնք ավարտվում են «***ա***» տառով, այնուհետև՝ «***բ***» տառով և այլն։ Ի՞նչ հերթականությամբ են այդ բառարանում դասավորված «***սալոր, գաթա, աղվես, մեքենա, ողկույզ***» բառերը։

Ա) մեքենա, գաթա, սալոր, աղվես, ողկույզ
Բ) աղվես, գաթա, մեքենա, ողկույզ, սալոր
Գ) սալոր, մեքենա, գաթա, ողկույզ, աղվես
Դ) գաթա, մեքենա, ողկույզ, աղվես, սալոր
Ե) սալոր, ողկույզ, մեքենա, գաթա, աղվես

20. Պատասխանի տարբերակներն ընտրված են ըստ երկու օրինաչափությունների: Սակայն տարբերակներից մեկը ենթարկվում է այդ օրինաչափություններից միայն մեկին: Ո՞ր տարբերակն է դա:

Ա) հ Բ) բղ Գ) ժղհ Դ) ռզստ Ե) նսնշկ

5 միավոր գնահատվող առաջադրանքներ

21. «***Կարագ, տունկ, կաղ, կուժ, ցինկ*** » բառերում միևնույն տառը պահմտոցի խաղաց, և այդ բառերը կերպարանափոխվեցին: Պատասխանի տարբերակներից ո՞րը չենք ստանա այդ բառերի կերպարանափոխումից:

Ա) համեմունք
Բ) թռչուն
Գ) շտապ
Դ) զորություն
Ե) ականջ

22. 1922-1940 թվականներին գործել է հայոց լեզվի մի ուղղագրություն, որը փոքր-ինչ տարբերվել է ժամանակակից ուղղագրությունից: Օգտվելով այդ ուղղագրությամբ գրված նախադասությունից՝ նշեք, թե այդ ժամանակ քանի տառ ուներ հայոց այբուբենը:

Ռնիկը յերջանիկ ե, քանի վոր ապրում ե Յերևանում:

Ա) 39
Բ) 37
Գ) 36
Դ) 38
Ե) 40

23. «Կոտորակագիր» կոչվող ծածկագրում մեր այբուբենի յուրաքանչյուր տառին համապատասխանում է մի կոտորակ, որի համարիչում և հայտարարում դրված կետերը որոշակի կապ ունեն տվյալ տառի հետ: Օրինակը տրված է նկար 1-ում: Ի՞նչ առած է գաղտնագրվել նկար 2-ի կոտորակագրում:

Նկար 1

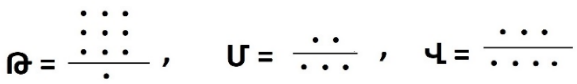

Նկար 2

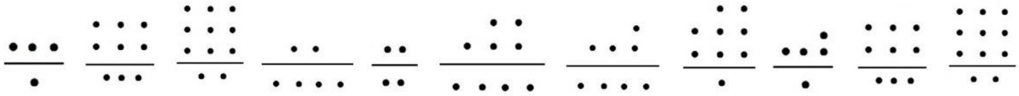

Ա) Գողն ի՞նչ կուզի) մութ գիշեր:
Բ) Ո՛վ դատի, ո՛վ ուտի:
Գ) Գինի խմե ու քնի:
Դ) Գող, սիրտը դող:
Ե) Կակղես, կուտես:

24. Տրված բառերից ինչ-որ հատված միևնույն օրինաչափությամբ մկրատելով՝ նոր բառեր կստանաս: Ըստ այդ օրինաչափության՝ ո՞ր տարբերակի բառն է հաջորդը:

Հռսանքատար, սիրունատեսչ, ոտնատակ, մուշտակ, շահութաբեր, …

Ա) կավճանման
Բ) հուշասյուն
Գ) հրաշածին
Դ) հնավաճառ
Ե) արծաթասեր

25. Ո՞ր գրողի ստեղծագործությունն է գաղտնագրվել.

1 12 26 11 1 15 1 22 20 1 22 34 23 1 15

Ա) Ակսել Բակունց
Բ) Դերենիկ Դեմիրճյան
Գ) Հրանտ Մաթևոսյան
Դ) Գրիգոր Զոհրապ
Ե) Նար-Դոս

26. Ի՞նչ է գաղտնագրվել նկարելուկով:

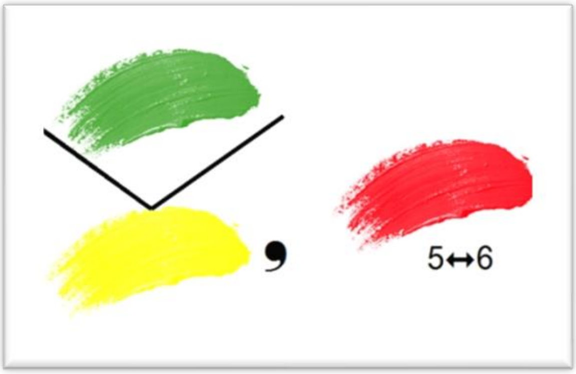

Ա) Դեղատուփը դեղին է, կարմիր չէ:
Բ) «Կա՞ն դեղին աչքեր, Կարե՛ն»:
Գ) Կանաչ ու դեղին ներկ կար:
Դ) Դեղնած կանաչի կա Մարիի մոտ:
Ե) Դեղ կա, նա չի կարմրի:

27. Սեդան որոշակի օրինաչափությամբ գրել է 12 բառ՝ «***հրավեր, փետուր, մատիտ, արծաթաթել, մաթեմատիկոս, հապալաս, հերոս, օվկիանոս, սխտոր, …, …, …»:*** Որո՞նք են Սեդայի գրած վերջին երեք բառերը:

Ա) հողագործ, նավաստրդ, դարակ
Բ) դարպաս, վարդակակաչ, նավաստի
Գ) հատոր, նավավար, դերակատար
Դ) հողատեր, նամակատար, դերասան
Ե) կռունկ, պարգևավճար, մանրաթել

28. Շտրիխ կոդերով թաքնվել է վեց հնչյունից կազմված չորս բառ: Նրանց տարբեր ձայնավորներ թռել-հեռացել են, իսկ ո՞ր միևնույն բաղաձայնն է կրկնվում բոլորի բարակ գծերի 3 թվի տակ:

Ա) թ
Բ) ր
Գ) ռ
Դ) լ
Ե) յ

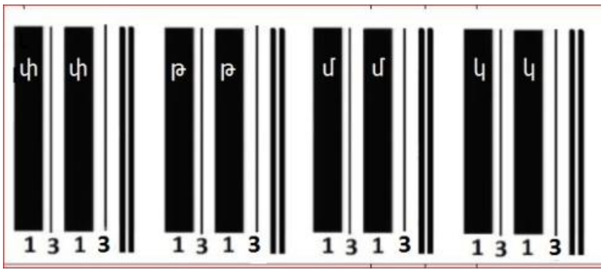

Վերահրատարակումը թույլատրվում է միայն «Այբ»-ի համաձայնությամբ

29. Այս ուղղանկյան մեջ թաքնված է վեց բառ, որոնցից յուրաքանչյուրը զբաղեցնում է իր «տարածքը»: Բառերում կան կրկնվող տառեր, որոնք փոխարինված են կետերով: Լրացնելով այդ տառերը՝ կարդա բառերը: Դրանք կարդացվում են բոլոր ուղղություններով՝ բացի անկյունագծայինից: Լրացված տառերով (ամեն զույգից՝ մեկը) կազմիր մի բառ: Ո՞ր բառն է դա:

Ա	Յ	Թ	·	Ի	Չ	Ա
Գ	·	Ր	·	Մ	·	Գ
Ջ	Ն	Ո	Ր	Ր	·	Մ
Ի	·	Խ	·	Ո	·	Ո
Ա	Ջ	·	ՈՒ	·	ՈՒ	·
Ր	Կ	·	Ղ	Ե	Կ	Ե

Ա) վտարում
Բ) գրավում
Գ) համերգ
Դ) գլորում
Ե) ազեվազ

30. Արեգակնային համակարգի համեմատաբար փոքր երկնային մարմինները կոչվում են աստղակերպներ, օտար բառով՝ աստերոիդներ: Նրանց մեծ մասը Արեգակի շուրջ պտտվում է ժամասլաքի հակառակ ուղղությամբ: Բացառություններից մեկն այն աստղակերպն է, որը կոչվում է…

Ա) Դիաբատա
Բ) Դիարեմա
Գ) Դիաղեմա
Դ) Դիորետսա
Ե) Դիորամա

Վերահրատարակումը միայն «Այբ»-ի համաձայնությամբ